

(Rtlz.nl, 19. 4. 2011)

Онај хладни Север

Прошле недеље је Финска, уз громогласни тресак, на дневни ред поново поставила питање ионако већ јако пољуљане подршке Европској унији. Ко је то могао очекивати? Као што се то увек и догађа, завршни удар је дошао из неочекиваног угла. Ја бих пре очекивао да ће становници Немачке бити они који ће притиснути на прекидач и угасити светло. Јер – нема ниједног Немца који пристаје да ЕУ буде унија за прихватање туђих дугова. Али, испада да су се Финци показали још нелојалнијим.

Д(омино) –дан?

Да ли ће Финцима поћи за руком да формирају нову владу? А, ако им то успе, да ли је вероватно да ће Финска издржати притисак вођа ЕУ и настави да послушно иде у корак, онако како је до сада чинила?

Ја очекујем да ће Финци имати велике муке код формирања нове коалиционе владе. Али – њихов садашњи гест ће остати несмањено на снази. Не искључујем ни могућност да се ЕУ може и распасти пре но што Финци успеју да образују своју владу.

Провалија

То је на првом месту зато што премијери чланица ЕУ не могу још дуго да негирају глас својих грађана. Провалија између грађана који би гласали за излазак и њихових представника у парламентима је постала предубока. Фински сигнал се више не може одбацивати као неки инцидент. То не би било демократски.

Порицање

На другом месту, то је тако и зато што проблематичне земље – Ирска, Грчка и Португалија после овог негативног гласања у Финској јако добро схватају у ком грму лежи зец. На основу тога би се могло замислити, а то је чак и сасвим вероватно, да ће увидети да не могу имати и јаре и паре – па ће предузети неку иницијативу. Истина је да Грчка категорично пориче да ће ићи на реструктурирање својих државних дугова. Али, већ и само то порицање многима казује да је ова опција и те како предмет разматрања. А – онда ће ЕУ бити разлупана; у сваком случају – бар привремено.

Па, онда – зашто?

Најболније је то што у овом тренутку ЕУ нема необориве аргументе о предностима јединства. Каква је будућност ЕУ? ЕУ стално тврди да ће њен распад довести до драматичног пада благостања у свим чланицама. Али, још увек чекамо неког од премијера који би био у стању да то необориво и докаже. Да ли је заиста тако да целина има већу вредност од збира појединачних чинилаца? Засад, Француска скоро свакодневно показује да јој је важан једино њен интерес, а ЕУ јој је прихватљива само онолико колико може да реши проблеме Француске. Француска је и националистичка и протекционистичка – а ни Италија баш не заостаје у томе.

И Бог је прво себи браду направио

Сигурно је да су се Грчка, Ирска и Португалија одмах после финског “ударца” дубоко замислиле. Те три чланице ЕУ још како, и боље од свих, схватају да им је банкарски сектор неодржив – да нема никакве шансе све док је дубоко уплетен у системе и других чланица. Становници осталих чланица ЕУ у сваком случају немају никакве жеље ни потребе да издржавају и спасавају стране банке и тако штете сопствене новчанике. А, и зашто би?

Пресушиле паре

Отписивање дуговања ради спасавања ЕУ

Пише: Рене Тисен
уторак, 19 април 2011 18:27

Бизарна је садашња ситуација ЕУ. Једино што шефови влада стално чине је да разбацују паре на неки проблем који се тим парама не може решити. То је и зато што толиких пара, једноставно, нема. ЕУ је леп, али бар засад, један неуспео експеримент. Цела ствар тек што није колабирала, и није мала шанса да ћемо ускоро морати да се одлучимо на спасоносне скокове у дубину.

Отписивање дугова?

Хтели ми то, или не – то је неизбежно решење – осим у случају ако ЕУ не извуче изненада неког зеку из свог мађионичарског цилиндра. А, и само отписивање дугова би могло бити тај зека, баш онако како је богати Запад у прошлом веку пристао да неким афричким земаљама у развоју, како би им се пружила нова шанса, отпише дуговања. Ако ЕУ жели да опстане – сада је и њој неопходна таква шанса.

Проф. др. Рене Тисен (René Tissen) предаје познавање пословања на Бизнис универзитету Најенроде (Business Universiteit Nyenrode) и председник је научног центра ХРОМ (CHROME), који се бави проучавањем интеракције људи, знања и технологије у пословном свету.

Превод са холандског: Василије Клефтакис